WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ROK III WARSZAWA, DNIA 15 WRZEŚNIA 1928 R. NUMER 18

NA OTWARCIE IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W WARSZAWIE

Po przeprowadzeniu wyborów na radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, zarówno drogą wyborów ogólnych jak przez zrzeszenia gospodarcze, po mianowaniu przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu ośmiu radców Izby z pośród znawców życia ekonomicznego — Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie zbiera się na pierwsze konstytucyjne posiedzenie dn. 18 września r. b.

Wprawdzie uroczysta inauguracja Izby odbędzie się dopiero w połowie października r. b., lecz realna praca zacznie się już w dniach najbliższych.

Powstaniu i rozpoczęciu działalności Izby w Warszawie przypisujemy wielkie znaczenie nietylko dlatego, że jest ona Izbą stołeczną, lecz również z uwagi na to, że stanowi pierwszą w Polsce organizację, powołaną na podstawie nowych przepisów, dotyczących organizacji Izb Przemysłowo-Handlowych.

Rozliczne i doniosłe zadania, stojące przed Izbą Przemysłowo-Handlową w Warszawie, wkładają na nią poważne obowiązki, którym sprostanie będzie równoznaczne z osiągnięciem całkowitego zaufania sfer gospodarczych do tej nowej na naszym terenie organizacji.

Pierwszym naczelnym postulatem przemysłu w stosunku do Izby Warszawskiej jest dezyderat jaknajdalszego omijania przez nią wszelkich tendencyj biurokratyzmu. Niestety, dotychczasowe doświadczenie na terenie niektórych działających już w b. dzielnicy austrjackiej i pruskiej Izb uczy, że częstokroć lubują się one w metodach biurokratycznych i zamęczają swych członków-interesantów skomplikowaną formalistyką, uprawiając ją w sposób nieomal sadystyczny. Izba Warszawska powinna świecić przykładem nietylko rzeczowego, lecz równie sprawnego i pośpiesznego załatwiania wszystkich nasuwających się zagadnień. Przykładowo tylko wskażemy, że zakres działalności Izby obejmuje — wśród wielkiego zespołu innych dziedzin — również codzienną, prostą lecz bardzo ważną sprawę wydawania świadectw pochodzenia. Stwierdzić można bez żadnej przesady, że od śpiesznego załatwienia tej drobnej stosunkowo formalności niejednokrotnie zależy pomyślny rozwój eksportu polskiego. Jakiekolwiek zatrzymanie spowodować może opóźnienie wysyłki czy naładunku transportu przeznaczonego zagranicę, a więc poderwać zaufanie do polskiego eksportera. Podobnych spraw możnaby wyliczyć bardzo dużo. Wszystkie one potwierdzą konieczność stosowania największego liberalizmu co do strony formalistycznej działalności Izby.

W wyniku dokonanych wyborów — na radców Izby Warszawskiej powołano kilku przedstawicieli przemysłu chemicznego, których zadaniem będzie reprezentowanie i obrona tej doniosłej dziedziny wytwórczości. Należy przeto sądzić, że dla rozwoju produkcji chemicznej Izba Warszawska również odegra pewną rolę, doceniając należycie wielkie znaczenie, jakie przemysł chemiczny posiada w całokształcie spraw gospodarczych każdego kraju.

Witając więc z żywem zado. oleniem rozpoczęcie działalności Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, składamy jej życzenia pomyślnego rozwoju dla całokształtu życia gospodarczego naszego kraju i wyrażamy przekonanie, że zagadnienia przemysłu. który „żywi i broni" znajdą tam całkowite zrozumienie. zaś jego potrzeby i postulaty — najżywsze poparcie.

Z POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJOWEJ

Prezydent Rzeczypospolitej mianował specjalnego Komisarza Rządowego dla spraw Powszechnej Wystawy Krajowej w r. 1929 w Poznaniu; jest nim Minister pełnomocny, Dr. Kazimierz Bertoni, który niebawem przybywa do Poznania, celem objęcia powierzonego mu stanowiska.

Budowa pawilonów wystawowych jest już w stadjum końcowem. Niektóre gmachy (jak np. pawilon przemysłu chemicznego) są już całkowicie wykończone, łącznie z urządzeniem wewnetrznem. Ogólna powierzchnia wystawowa, przeznaczona wyłącznie dla przemysłu — t. j. bez tej przestrzeni, jaką przeznaczono dla Rządu i samorządu, przewyższa 50.000 mtr.². Powyżej 60% tej powierzchni jest już zajęte przez wystawiające firmy, przytem w niektórych działach wydzierżawiono wszystkie miejsca; do nich należy też grupa chemiczna wystawy, gdzie Zarząd grupy zmuszony był odmówić przyjęcia kilkunastu wystawców, z racji zupełnego braku wolnych stoisk.

Przypominamy, że stosownie do § 10 ogólnych warunków dla wystawców, projekty dekoracji stoisk i reklam powinny być zgłoszone w planach, rysunkach lub fotografjach z dokładnym opisem *najpóźniej do dn. 15 lutego 1929.* Ze swej strony możemy się zwrócić z apelem do wystawców chemicznych, aby — jeśli to możliwe — złożyli odpowiednie plany i rysunki jak najwcześniej, gdyż wówczas otrzymają śpieszniej aprobatę wydziału artystycznego Wystawy, niż gdyby zgłoszono projekty dopiero w ostatecznym terminie.

Tym z pośród wystawców, którzy budują własne pawilony donosimy, że Zarząd P. W. K. podjął uchwały decydujące: budowa pawilonów stałych nie może być zaczęta później, niż dn. 15 b. m.; budowa pawilonów prowizorycznych o powierzchni większej od 200 mtr.² nie może być zaczęta później niż dn. 1 października r. b. Budowa musi być zakończona w pierwszym wypadku do dn. 1 marca r. 1929; w drugim — do dn. 1 kwietnia 1929.

WYPŁATY ZAROBKÓW ROBOTNICZYCH

Artykuł 32 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 324) postanawia, iż wypłata robotnikom należnego wynagrodzenia powinna być dokonywana:

a) przy umowie, zawartej na czas określony, nie dłuższy niż dwa tygodnie—po upływie terminu umowy, a jeżeli umowa zawarta została na czas dłuższy niż 2 tygodnie — przynajmniej raz na 2 tygodnie;

b) przy umowie, zawartej na czas nieokreślony — przynajmniej raz na 2 tygodnie.

Ustęp 2-gi art. 32 zawiera postanowienia, dotyczące wypłaty zaliczek przy umowie zawartej na czas określonej roboty. Zaliczki takie winny być wypłacane nie rzadziej, niż co 2 tygodnie oraz w wysokości nie niższej od dwutygodniowego zarobku.

W razie zawinionej niewypłaty w terminie, pracodawca obowiązany jest do opłacania procentów zwłoki w wysokości 2 — 3% miesięcznie.

Art. 32 przewiduje jednak w ust. 3-cim, iż Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi Ministrami może zezwolić w pewnych gałęziach pracy na dokonywanie wypłat w wypadkach wyżej wymienionych raz na miesiąc, z zastrzeżeniem wypłacania odpowiednich zaliczek w ciągu miesięcznego okresu płatniczego.

Obecnie Ministerstwo opracowuje spis gałęzi pracy, w których należałoby zezwolić na dokonywanie wypłat w okresach miesięcznych.

Uprzejmie prosimy wszystkich członków Związku o łaskawe powiadomienie nas, czy w fabrykach, przez nich prowadzonych, wypłata odbywała się dotychczas w okresach miesięcznych i w jakich gałęziach pracy należy — Ich zdaniem — stosować system miesięcznych wypłat.

Uprzejmie prosimy o łaskawe możliwie najśpieszniejsze nadesłanie nam odpowiedzi na powyższe zapytania, przyczem zaznaczamy, iż chodzi tu wyłącznie o kategorje pracowników, objetych przepisami rozporządzenia o umowie o prace robotników (nie pracowników umysłowych).

K R O N I K A

Dn. 4 września r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, na którem — między innemi — przyjęto w poczet członków Związku następujące firmy:

1) I Lwowska Rafinerja Olejów i Tłuszczów Jadalnych „Menor" we Lwowie oraz

2) I Poznańska Parowa Fabryka Olejkow Eterycznych „Domagalski i Ska" w Poznaniu.

Po przyjęciu wymienionych firm, Związek Przemysłu Chemicznego liczy 102 członków.

Z inicjatywy Komitetu Ekonomicznego Ministrów odbywają się obecnie narady nad sprawą zrównoważenia naszego bilansu handlowego. Całość importu polskiego podzielono na szereg grup, które kolejno są rozważane w gronie fachowców, celem znalezienia skutecznych środków zaradczych dla zmniejszenia przywozu. Narady odbywają się na terenie Min. Rolnictwa. które wyłoniło specjalną komisję badania obrotu towarowego z zagranicą.

Dn. 4 września r. b. miała miejsce konferencja w sprawie poprawy bilansu handlowego w dziedzinie środków leczniczych i kosmetycznych. Jako podstawa dyskusji służył szczegółowy referat, opracowany przez p. Inż. W. Tymowskiego. Przedstawiciel Związku Przemysłu Chemicznego, zabierając głos w dyskusji, podkreślił szczególne znaczenie stanowiska czynników decydujących, gdy chodzi o skłonienie poszczególnych urzędów, władz komunalnych, kas chorych i t. p. do nabywania środków leczniczych w kraju, nie zaś zagranicą. Dotychczas bowiem obserwowaliśmy zjawisko, że wskazane instytucje, zwłaszcza działające na terenie Małopolski, niechętnie nabywały środki lecznicze i opatrunkowe u producentów krajowych, ciążąc siłą dawnych przyzwyczajeń ku zagranicy. Dlatego też sprowadzały one np. watę z Czechosłowacji, specyfiki lecznicze z Austrji lub Niemiec i t. d. Wyjednanie

decyzji właściwych czynników nabywania tych środków w kraju będzie niezawodnie skutecznym środkiem zmniejszenia importu w powyższej dziedzinie.

Palestyńsko - Polska Izba Handlowo - Przemysłowa w Tel-Aviv wydała sprawozdanie z działalności za r. 1927, z którego cytujemy liczby, dotyczące obrotu towarowego Polski z Palestyną:

Rok	Eksport z Polski	Import do Polski	Saldo dodatnie dla Polski
	w tysiącach złotych		
1925	626	160	466
1926	558	198	660
1927	537	151	386

W r. 1928 bilans ten kształtował się jak następuje:

Styczeń	66	6	60
Luty	93	2	91
Marzec	109	188	—79
Kwiecień	72	40	30

Sprawozdanie, zawierające między innemi wyszczególnienie palestyńskich stawek celnych w zakresie artykułów, stanowiących przedmiot eksportu polskiego do Palestyny, jest do przejrzenia w biurze naszego Związku.

NA MARGINESIE

Różne bywają czynniki, wpływające ujemnie na normalny tok prac administracyjno - przemysłowych. Są one mniej lub więcej ważne, powtarzają się okresowo lub nieregularnie, czasem mają charakter tylko dorywczy, w większości jednak wypadków można znaleźć na nie właściwe antidotum. Najbardziej bodaj dokuczliwem w tej dziedzinie zjawiskiem, powtarzającem się już nietylko perjodycznie, lecz nieomal bez przerwy, a przytem często protegowanem przez czynniki miarodajne, wpływowe i decydujące — jest plaga wydawania specjalnych zeszytów rozlicznych dzienników, tygodników, miesięczników, zarówno polskich jak zagranicznych. Niema bodaj dnia, aby kierownicy poszczególnych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych nie byli odwiedzani przez różnego pokroju i kalibru ajentów ogłoszeniowych, proponujących umieszczenie ogłoszenia w specjalnym numerze takiego lub innego wydawnictwa.

Sprawa powyższa była już kilkakrotnie rozważana zarówno przez nasz Związek, jak przez naczelną organizację przemysłową — Centralny Związek Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów. Znane też są uchwały, zalecające szczególną rozwagę i rezerwę przy rozważaniu propozycyj popierania podobnych imprez przez związki przemysłowe. Jeżeli więc powracamy dziś do tej sprawy, to przedewszystkiem dlatego, że w obecnym okresie obserwować można wyraźnie wzmożoną działalność akwizycji ogłoszeniowej. Zbliżające się 10 - ciolecie wskrzeszenia Rzeczypospolitej nie daje spokoju rozlicznym wydawnictwom, które pragną skorzystać z tej okazji, aby wydać wielostronicowe tomy, wypełnione w znakomitej większości dobrze płatnemi ogłoszeniami.

Jak zresztą zawsze bywa na świecie, tak i tutaj plewa miesza się z ziarnem. W powodzi bowiem licznych bardzo wydawnictw, typowych jako miernota dziennikarska i obliczonych tylko na doraźny a łatwy zarobek, istnieje jednak kilka, istotnie zasługujących na żywą uwagę i wybitne poparcie polskich sfer gospodarczych. Nie do nich też bynajmniej odnoszą się niniejsze uwagi.

Drugim kierunkiem, w jakim ma być pociągnięta łatwowierność ludzka, jest sprawa jednorazowych wydawnictw, związanych z Powszechną Wystawą Krajową w r. 1929 w Poznaniu. Kierownictwo P. W. K. nie ma nic wspólnego z szeregiem wydawnictw, podszywających się pod firmę Wystawy. Oficjalny katalog nie jest jeszcze opracowywany, będzie to zaś zapewne jedyna publikacja, prowadzona pod odpowiedzialnem kierownictwem Zarządu P. W. K. Możemy więc kategorycznie oświadczyć, że wszystkie wydawnictwa, jakie dotychczas wypuściły prospekty z firmą Powszechnej Wystawy Krajowej, są przedsięwzięciami prywatnemi, nad których właściwym kierunkiem nie czuwa nikt ze strony odpowiedzialnych za Wystawę czynników.

Ponieważ Związek nasz skrupulatnie i szczegółowo bada każdą złożoną mu ofertę poparcia wydawnictw specjalnych, przedstawiając te sprawy do każdorazowej decyzji Zarządu, przeto istnieje pewność, że udzieli poparcia tylko takim opracowaniom, które mają istotną wartość i niewątpliwie zasługują na zaufanie.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W „Monitorze Polskim" Nr. 207 z dn. 8 b. m. ukazało się pod poz. 473 Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 29.VIII.1928 w sprawie uzupełnienia składu Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia.

W myśl tego Rozporządzenia w skład Rady Zdrowia wchodzić będą również przedstawiciele przemysłu chemicznego, w osobie jednego „znawcy spraw przemysłu chemiczno-farmaceutycznego".

W tymże Nr. „Monitora" ukazało sie pod poz. 474 zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 5.IX. 1928 w sprawie mianowania radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie.

Jak wiadomo, Ministrowi Przemysłu i Handlu przysługuje prawo nominacji 8-miu radców, którzy wchodzą w skład Izby łącznie z wybranymi w drodze wyborów ogólnych lub przez organizacje. Minister Przemysłu i Handlu mianował na lat 6 następujące osoby: pp.: Aleksandra Dąbrowskiego, Mieczysława Porowskiego, Marjana Szydłowskiego, Andrzeja Wierzbickiego — z zaliczeniem do sekcji przemysłowej, oraz pp.: Henryka Bruna, Jerzego Meyera, Pawła Minkowskiego, Rafała Szereszowskiego — z zaliczeniem do sekcji handlowej.

E C H A

* Na targi w Niżnim Nowgorodzie udało się grono przemysłowców polskich, pod przewodnictwem Prezesa Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów, ks. Stanisława Lubomirskiego. Z ramienia naszego Związku bierze udział w wycieczce Dyrektor Związku, p. Prof. Edmund Trepka. W programie leży wizyta w Moskwie, zwiedzenie targów w Niżnim Nowgorodzie oraz ważniejszych ośrodków przemysłowo-handlowych na północy i południu Związku Sowieckiego. Wycieczce towarzyszy stale poseł Rzeczypospolitej w Moskwie — p. Minister Patek.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	480 zł.
Alkohol metylowy techniczny	— „
„ „ czysty 99%	— „
Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1,80 „
Azotniak mielony za 1 kg % N_2 *	1,75 „
„ granulowany za 1 kg % N_2 *	1,95 „
Azotan amonowy *	103.60 „
Benzen handlowy 90%	91 „
„ czysty	103 „
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	22 „
Chlorek cynku (ług 50%)	55 „
Chlorek wapna bielący	40 „
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22 „
Chloroform czysty	900 „
„ pro narcosi"	1.900 „
Fenol czysty	275 „
Formalina 30%	260 „
Fosforyty rachowskie surowe	3,50 „
Gliceryna farmaceutyczna 90%	380 „
„ techniczna	260 „
Karbid	58—62 „
Karbolineum	45 „
Klej kostny	290 „
Klej skórny	380 „
Krezol	135 „
Kwas azotowy 30° Bé. w przel. na 100% HNO_3	110 „
„ mrówkowy 85%	w złocie 140 „
„ siarkowy 66° Bé	w złocie 6,98 „
„ solny bez arsenu	15 „
„ octowy techn. 30%	110 „
Mączka fosforytowa rachowska 16,5% P_2O_5	6,56—7,50 zł.
„ kostna odklejona 30% P_2O_5	20 „
Naftalen surowy prasowany	34,50 „
„ czysty w łuskach	65 „
Octan sodu	140 „
„ ołowiu	270 „
Oleina zwierzęca destylat	295 „
„ „ saponifikat	285 „
Oleum 20%	w złocie 10,55 „
Pirydyna czysta za 1 kg.	12 „
Smoła preparowana	27,50 „
Siarczan amonu	43 „
Siarczek sodu 60/62 % *	w złocie 40,45 „
Soda amonjakalna	26 „
„ kaustyczna	* 61 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	18 „
Stearyna	280 „
Superfosfat 16%	13,12—13.76 „
Toluen czysty	103 „

Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg, loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:
Sp. Akc. „PRZEMYSŁ CHEMICZNY W POLSCE", Zgierz, tel. Łódź 21-01 i Zgierz 19. Warszawa, tel. sprzedaż 108-09, informacje 204-49 i 56-99.
Fabr. Chem. „WOLA KRZYSZTOPORSKA" Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.
„PABJANICKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO", Pabjanice, tel. Łódź 21-86.

Błękity Millori i paryski:
Sp. Akc. „AZOT", Jaworzno tel. 12.

Chlorek wapna bielący:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.
Sp. Akc. „AZOT", Jaworzno tel. 12.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Farmaceutyczne przetwory:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.
Sp. Akc. „SATURNJA", Warszawa, Marszałkowska 138, tel. 78-40.

Gumowe artykuły techniczne:
Sp. Akc. „WOLBROM" Warszawa, Wierzbowa 9, tel. 160-80.

Jedwab sztuczny:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9 a, tel. 75-49.

Karbid:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.
Zakłady „ELEKTRO" Łaziska Górne, G. Śląsk.

Klej kostny i skórny:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Makuchy odolejone — kokosowy, lniany i rzepakowy:
(jako pasza dla bydła). Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE" Będzin, tel. 90.

Novarsenobenzol:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Oleina zwierzęca:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Oleje kokosowy, lniany, rzepakowy i rycynowy:
(do celów technicznych i spożywczych) Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE" Będzin, tel. 90.

Phosphit:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN" Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Potaż żrący:
Sp. Akc. „AZOT", Jaworzno, tel. 12.

Słomka i włosie wiskozowe:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9 a, tel. 75-49.

Smoła pierwszorzędowa:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Soda kaustyczna:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.

Stearyna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Śrut rycynowy:
(jako nawóz sztuczny). Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE", Będzin, tel. 90.

Żelazocyjanki sodowy i potasowy:
Sp. Akc. „AZOT", Jaworzno, tel. 12.

Żelazokrzem 45% i 75%:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne G. Śląsk.

Prenumerata kwartalna w kraju **zł. 3.50**, zagranicą **zł. 5.00**. Cena zeszytu pojedynczego **zł. 0.60**.
Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Ceny ogłoszeń: Cała strona zł. 150. Pół strony zł. 80. Ćwierć strony zł. 45. Jedna ósma strony zł. 30. Wiersz jednoszpaltowy zł. 5. Ogłoszenia drobne „Produkty wytwórczości krajowej", tekst trzywierszowy kwartalnie zł. 30; wiersz dodatkowy zł. 5. Członkowie Związku otrzymują od cen powyższych rabat.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 14, telefon 410-14 — Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca

Wydawca: w imieniu Związku Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej — Dyrektor Związku, inż. EDMUND TREPKA.

Redaktor: inż. TADEUSZ ZAMOYSKI. — Drukarnia „Rola" J. Buriana, Mazowiecka 11.